

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/4476
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

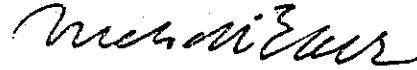
16.10.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.10.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 8378 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki KULKULOĞLU' na ait 7/4907, Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ' e ait 7/4908, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN' a ait 7/4909, İstanbul Milletvekili Süleyman YAĞIZ' a ait 7/4911, Hatay Milletvekili Süleyman Turan ÇİRKİN' e ait 7/4912, Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK' e ait 7/4913 ve 7/4914 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/4907 (1 sayfa)
- 2- Görüş 7/4908 (2 sayfa)
- 3- Görüş 7/4909 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/4911 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/4912 (2 sayfa)
- 6- Görüş 7/4913 (2 sayfa)
- 7- Görüş 7/4914 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Esas no : 7/4908

Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin hazırladığı "Kırmızı Et Sektör Değerlendirme Raporu" ulusal basınımda geniş yankı bulmuştur.

Bu rapora göre Dünya toplam kırmızı et üretimi 1990 yılına göre 2005 yılında %16 ve kesilen hayvan sayısının ise %24.2 arttığına yer verilmektedir Aynı yıllar arasında ülkemizde toplam et üretiminin %13.7, toplam kesilen hayvan sayısı ise %18.5 azaldığı belirtilmektedir. TÜİK' in geçici rakamlarına göre 2007 yılında 2006 yılına göre kırmızı et üretiminde %35' lik bir artış görülmektedir. Aynı dönemde hayvan sayısı ise %3 artmıştır.

Söz konusu raporda ülkemize ait gerek et üretimi gerekse kesilen hayvan sayılarında TÜİK verileriyle uluslararası kuruluşların verileri arasında ciddi farklılık bulunduğu ifade edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2005 yılı et üretimini kombina, mezbaha ve kurban bayramı kesimlerini dikkate alarak 409 bin ton olarak gösterirken, FAO' nun (Uluslararası Gıda ve Tarım Örgütü) 640 bin ton olarak açıkladığı belirtilmektedir. Yine aynı şekilde TÜİK aynı yıla ait kesilen hayvan sayısını 6,5 milyon baş olarak açıklarken, FAO' nun rakamlarında bu sayı 21.7 milyon baş olarak açıklanmaktadır, iki kurum arasında kırmızı ette 231 bin ton, kesilen hayvan sayısında ise 15,2 milyon baş gibi bir farkın olması dikkat çekicidir.

Ülkemizde et üretimi düşerken, girdi ve et fiyatları arasındaki uçurumda giderek açılmaktadır. 2007 yılında; Küşpe %70,7, yemlik arpa %50,6, besi yemi %41,2, yemlik buğday %31,9 ve kepek %25 oranında artmışken üreticilerin sığır eti karkas fiyatları sadece %3,3 artış göstermiştir.

Tüm bunlarla beraber hayvancılık sektörünün önemli alanlarında biri olan süt üretiminde de ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Süt üreticisi adeta piyasa koşullarına ve kendi kaderine terk edilmiş durumdadır

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Hayvan kesim sayısı ve et üretimi konusunda FAO ile TÜİK verileri arasındaki uçurumun nedenleri nelerdir? Son yıllarda TÜİK verilerinin doğruluğu konusunda kamuoyunda oluşan olumsuz kanıyı da dikkate alarak, ülkemizin hayvan sayısı, hayvan kesim sayısı ve et üretiminin saptanması için yeni bir çalışma yapılması düşünülüyor mu?

SORU 2) TÜİK' in geçici rakamlarına göre 2007 yılında, 2006 yılına göre kırmızı et üretiminde %35'lik bir artış görülmektedir. Aynı dönemde hayvan sayısı ise %3 artmıştır. Son bir yılda hangi tedbiri alınmasıyla et üretimi bu kadar kısa bir sürede bu denli yüksek oranda artmıştır? Hem et üretiminde hem de hayvan sayısında artış yaşanması çelişkili bir durum değil midir? Yoksa bu durum istatistik rakamlarıyla yapılan sanal bir artış mıdır?

CEVAP 1-2) Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2007 yılı itibariyle ülkemizde büyükbaş hayvan sayısı 11 milyondur. Bu rakam 2002 yılında 9,8 milyondur.

Yine TÜİK verilerine göre, süt üretimimiz, 2002 yılında 8,4 milyon ton iken, 2007 yılında 12,3 milyon tona çıkmıştır.

Et üretimimiz ise 2002 yılında 421 bin ton iken, 2007 yılında 576 bin tona çıkmıştır (TUIK-kayıtlı mezbaha ve kurban kesimleri).

Son 6 yılda hayvancılığa verilen destek miktarı **16 kat** artmıştır. Dünyada yaşanan gelişmeler ışığında; kayıt sistemlerine dayanan, etkin, işletme ölçeklerinin büyütülmesi, karlılık ve verimliliği esas alan bir destekleme sistemi benimsenmiştir.

Hayvancılık destekleri;

- 2002 yılında 83 Milyon YTL iken,
- 2007 yılında 723 Milyon YTL,
- 2008 yılında (Ekim ayı) 1 Milyar 300 Milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılı sonu itibarıyla hayvancılık desteklerinin 1 Milyar 360 Milyon YTL olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Hayvan sayısı çok fazla artmadığı halde, sağladığımız desteklerle, hayvan başına et ve süt verimlerindeki artışa paralel olarak hayvansal ürün üretimimiz önemli oranda artmıştır.

SORU 3) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hayvancılık desteklemelerinde hayvanların kayıt altına alınması ön görülürken, et ve süt üretimindeki kayıt dışılığa neden izin verilmektedir? Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan son tebliğde süt kayıt sistemi neden ön görülmemiştir? Süt ve et üretiminin kayıt altına alınamaması nedeniyle oluşan vergi kaybı miktarı nedir? Hayvancılık ve bağlı sektörlerde kayıt dışılığın ortadan kaldırılmasına yönelik olarak oluşturulan yeni politikalar ve alınan önlemler nelerdir? Süt ve et üretiminde var olan kayıt dışılık, gıda güvenliği ve toplum sağlığını olumsuz yönde etkilemiyor mu? Bu konuda hangi ivedi önlemlerin alınması düşünülmektedir?

CEVAP 3) Bakanlığımızca, et ve süt üretimindeki kayıt dışılığın önüne geçebilmek için;

a) Türkvet, Soykütüğü ve Önsoykütüğü gibi kayıt sistemleri mevcut olup, ülkemizde üretilen sütün kayıt altına alınabilmesi için uzun yıllardan beri Bakanlığımızca üreticilere destekleme verilmekte olup, son olarak, 24 Mayıs 2008 tarih ve 26885 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararname kapsamında, üretmiş olduğu sütü Bakanlığımızdan süt teşvik kod numarası almış, gıda sicili ve çalışma izini olan süt işleme tesislerine satan üreticilere beher litre süt için 4 Ykr doğrudan destekleme ödemesi yapılmaktadır.

b) Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgesindeki 28 ilde Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğince uygulamaya konulan TAR-ET projesi kapsamında, üyelerine ait hayvanların Et ve Balık Kurumuna ait kombinalarda kestirilmesi şartı ile, hayvanların karkas ağırlığı 190 kilo ve üzerinde olanlara Bakanlığımızca 1 YTL/kg destek verilmektedir.

SORU 4) Süt üretimini desteklenmesinde örgütlü üretici ile örgütsüz üreticinin eşit tutulması 5488 Sayılı Tarım Kanunu ve 5200 Sayılı Tarımsal Üreticiler Birliği Kanuna aykırı değil midir? Bu aykırılığı gidermek için yeni bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4) Süt üretiminin desteklenmesinde örgütlü üreticilerle örgütsüz üreticiler arasında fark bulunmamasına rağmen, Kültür ırkı ve kültür ırkı melezi sığır yetiştiren üreticilere Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında kayıtlı, tanımlanmış olmak ve üst birliğini oluşturmuş bir hayvancılık örgütüne üye olmak şartı ile 2008 yılı için anaç sığır başına 250 YTL/baş, soykütüğüne kayıtlı anaç sığırlar için 300 YTL/baş ve hastalıktan ari işletmelere de hayvan başına 350 YTL/baş ödeme yapılacaktır.

SORU 5) 2003 yılına kadar ortalama %32' ler seviyesinde seyreden perakende/toptan fiyat marjının bu yıldan itibaren gittikçe açılmaya başladığı, 2007 yılı itibariyle %55,7' lere kadar çıktığı görülmektedir. Hem üretici hem de tüketici açısından büyük olumsuzluk arz eden bu durumun önlenmesi için ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz?

SORU 6) Hayvancılık desteklerine karşın hayvancılıkta üretim maliyetleri azalmamakta, üreticinin karlılığı her geçen gün azalmaktadır. Bununla birlikte daralan tüketimi artıracak herhangi bir politika da bulunmamaktadır. Et üretiminin devamlılığı açısından üretim zincirinde hangi aşamada ne boyutta desteklere ihtiyaç vardır? Bu konuda hangi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 5-6) 15/4/2008 tarihli ve 26848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/13489 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı ile 24/5/2008 tarihli ve 26885 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/13695 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karara dayanılarak hazırlanan 2008/31 sayılı tebliğ, Ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi ve hayvansal üretimin artırılması amacıyla, kaliteli kaba yem açığının kapatılması için yem bitkileri ekilişlerinin, kültür ırkı ve kültür ırkı melezi sığır, hastalıktan ari anaç sığırların desteklenmesi, damızlık koyun ve keçi, arı, su ürünleri yetiştiriciliği yapan üreticilerin, ipekböceği yetiştiriciliğinin ve tiftik keçisi yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi, hayvan gen kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi, hayvan hastalıkları tazminat desteği, programlı aşılamalarda uygulayıcıların desteklenmesi ile süt desteği gibi hususlardan oluşan Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Karar ile ilgili usul ve esasları kapsamaktadır.